

22. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2015. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **7. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: **Kalinovac, 16. travnja 2015.**

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVIH OSAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** 1. Među navedenim gradovima, u sjevernom hladnom toplinskom pojasu nalaze se:
a) Arhangelsk b) Gällivare c) Murmansk d) Oulu e) Perm
- 2** 2. Među navedenima, stara gromadna gorja su:
a) Harz b) Jura c) Niska Tatra d) Transilvanijske Alpe e) Matra
- 2** 3. Među navedenima, rijeke rajnskog porječja su:
a) Neckar b) Ems c) Main d) Weser e) Isar
- 2** 4. Među navedenima, umjetna jezera su:
a) Čudsko b) Rybinsko c) Nežidersko d) Cimljansko e) Prespansko
- 2** 5. Među navedenim jezicima koji se govore u Europi, u skupinu slavenskih jezika pripadaju:
a) moldavski b) letonski c) ukrajinski d) poljski e) litavski
- 2** 6. Među navedenima, države u kojima se administrativno-teritorijalne jedinice zovu kantoni su:
a) Švicarska b) Bugarska c) Makedonija d) Švedska e) BiH
- 2** 7. Među navedenima, države članice Europske unije u kojima je službena valuta euro su:
a) Mađarska b) Češka c) Danska d) Irska e) Slovačka
- 2** 8. Među navedenim prostorima, u gospodarsku jezgru Europe se ubrajaju:
a) južna Njemačka b) Portugal c) Češka d) južna Italija e) Nizozemska

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1** 9. Među navedenim industrijskim središtima Njemačke, na Labi je smješten grad:
a) Jena b) Halle c) Dresden d) Leipzig
- 1** 10. Među prikazanim kulturno-povijesnim spomenicima, u Firenzi se nalazi:

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

- 2** **11.** Navedene tipove umjereno tople vlažne klime poveži s pripadajućim prostorom.
A) *umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom* B) *umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom*
____ ušće rijeke Dnjepar ____ poluotok Normandija ____ ušće rijeke Rhone
____ otok Jan Mayen ____ ušće rijeke Dunav
- 2** **12.** Navedene nacionalne manjine u Austriji poveži sa saveznim državama Austrije u kojima su najbrojnije.
A) *Hrvati* B) *Slovenci*
____ Tirol ____ Kärnten (Koruška) ____ Steiermark (Štajerska)
____ Burgenland (Gradišće) ____ Oberösterreich (Gornja Austrija)
- 2** **13.** Navedene španjolske gradove poveži s pripadajućim službenim regionalnim jezikom autonomne pokrajine u kojoj su smješteni.
A) *Valencia* B) *Bilbao*
____ katalonski ____ portugalski ____ kastiljanski ____ galicijski ____ baskijski
- 2** **14.** Navedene institucije Europske unije poveži s imenima gradova u kojima im je sjedište.
A) *Europski sud pravde* B) *Europska komisija*
____ Bruxelles ____ Strasbourg ____ Luxembourg ____ Paris ____ Maastricht

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI STUPCE UPISIVANJEM JEDNOG SLOVA I JEDNOG BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA SLOVA I DVA BROJA NE MOGU SE POVEZATI.

- 3** **15.** Poveži otok s odgovarajućim gradom i opisom.
____ Korzika A - Cagliari 1 - otok koji je sastavni dio istočnog Sredozemlja
____ Sardinija B - Mesina 2 - otok koji pripada Francuskoj
____ Malta C - Valletta 3 - drugi otok po veličini u Sredozemnom moru
D - Ajaccio 4 - otok s najvišim vrhom u Sredozemnom moru
E - Catania 5 - britanska kolonija od 1814. do 1964. godine
- 3** **16.** Poveži rijeku s odgovarajućim gradom i opisom.
____ Ebro A - Pamplona 1 - protječe kroz Algarve
____ Guadalquivir B - Sevilla 2 - najduža rijeka Pirenejskog poluotoka
____ Tajo C - Toledo 3 - izvire u Pirenejima
D - Valladolid 4 - izvire u Kantabrijskom gorju
E - Zaragoza 5 - protječe kroz Andaluziju

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATAKA TRI SU NETOČNA POJMA. PRONAĐI IH, UPIŠI U TABLICU TE PORED NJIH UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

17. Pažljivo prouči kartu Poljske i okolnih država i riješi zadatak kao što je napisano u napatku.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

3

18. Pažljivo pročitaj tekst o Zapadnosibirskoj nizini i riješi zadatak kao što je napisano u napatku.

Zapadnosibirska nizina se smjestila između gorja Ural na zapadu i rijeke Irliš na istoku. To je nizinski prostor čiji najveći dio prekriva tajga. Ona obiluje rijekama čija su ušća duže zaleđena od izvorišnih dijelova. Posljedica takve situacije je razlijevanje rijeka u donjim tokovima i stvaranje močvara i privremenih jezera. Zapadnosibirska nizina je gospodarski vrlo značajno područje Ruske Federacije zbog velikih zaliha prirodnog plina i nafte. Jačem naseljavanju prostora Zapadnosibirske nizine pridonijela je gradnja Transsibirske željeznice koja je dovršena početkom 20. stoljeća. U izvorišnom dijelu rijeke Ob smjestio se Donecki bazen koji obiluje zalihama kamenog ugljena i željezne rude. Najmnogoljudniji grad Zapadnosibirske nizine koji se smjestio u istoimenom bazenu i koji svoj nastanak duguje gore navedenoj željezničkoj pruzi je Irkutsk.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA POREDAJ ODGOVORE UPISIVANJEM BROJEVA OD 1 DO 4 NA CRTE IZA FORMULACIJA.

- 1** **19.** Kronološki poredaj raspored zaposlenih po sektorima djelatnosti od najstarijeg do najmlađeg, tako da na crtu iza najstarijeg rasporeda zaposlenih po sektorima djelatnosti upišeš broj 1, a iza najmlađeg rasporeda zaposlenih po sektorima djelatnosti upišeš broj 4.

II-III-I - _____	III-II-I - _____
I-II-III - _____	II-I-III - _____

- 1** **20.** Kronološki poredaj navedene države članice današnje Europske unije prema godini priključenja, tako da na crtu iza države koja je najranije postala član EZ-a/EU-a upišeš broj 1, a iza države koja je najkasnije postala član EZ-a/EU-a upišeš broj 4.

Grčka - _____	Portugal - _____
Danska - _____	Švedska - _____

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Stanovništvo, površina, prirodno i prostorno kretanje stanovništva te primjer socijalnog pokazatelja razvijenosti za odabrane europske države 2013. godine

Država	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Stopa rodnosti (‰)	Stopa smrtnosti (‰)	Migracijska bilanca (‰)	Stupanj urbanizacije (%)	Broj vozila na 1000 stanovnika
Albanija	3 000 000	28 700	12,73	6,47	-3,31	53,4	120
Belgija	10 500 000	30 500	9,99	10,76	1,22	97,5	558
Bugarska	7 000 000	110 900	8,92	14,30	-2,89	73,1	375
Danska	5 600 000	43 000	10,22	10,23	2,25	86,9	549
Finska	5 300 000	338 000	10,35	10,51	0,62	83,7	591
Švicarska	8 100 000	41 300	10,48	8,10	5,43	73,7	562

Izvor: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>

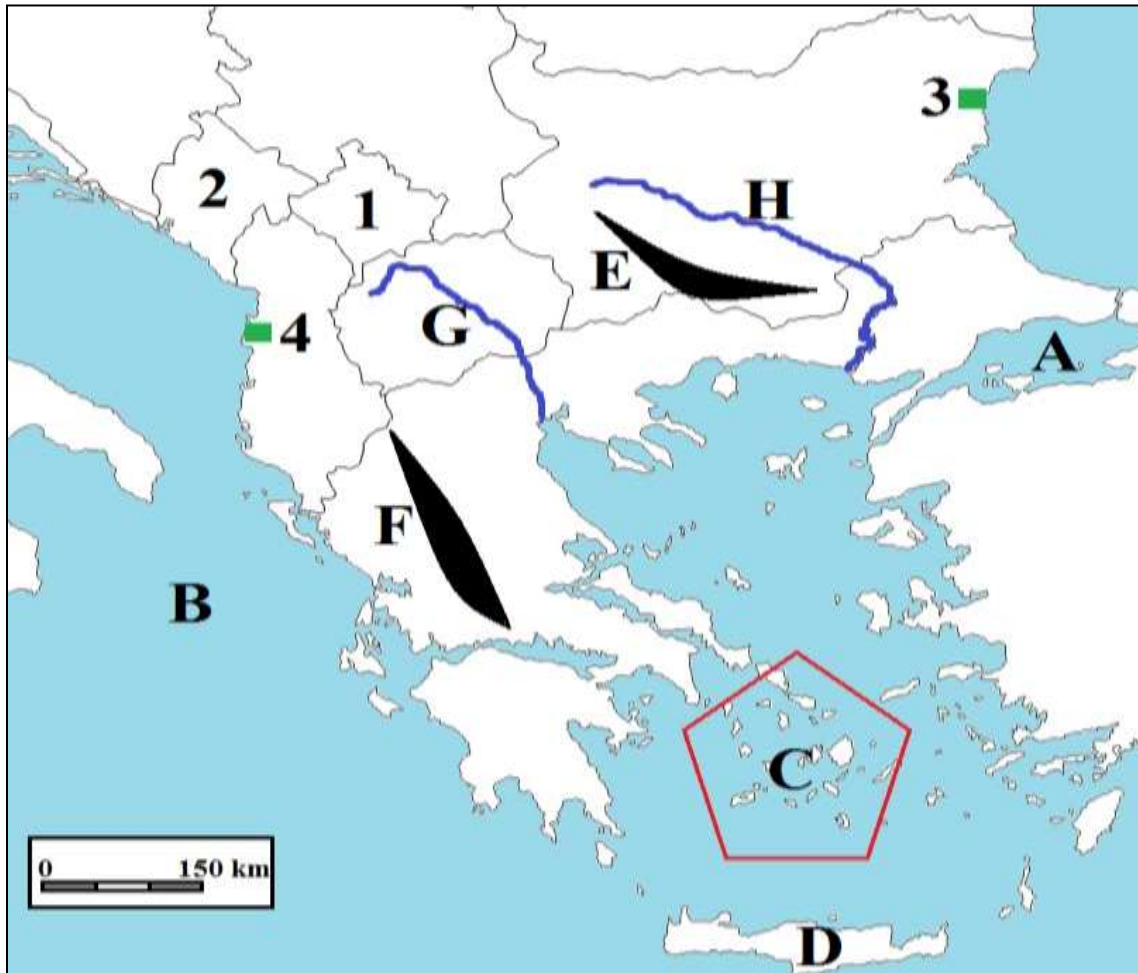
prostor za računanje

- 2** **21.** Među navedenim državama u tablici, ime države s najvećim udjelom ruralnog stanovništva je _____, a ime države koja ima najveći stupanj automobilizacije je _____.

- 1** **22.** Među navedenim državama u tablici, ime najgušće naseljene države je _____.

- 1** **23.** Među navedenim državama u tablici, ime jedine države koja je zabilježila pad ukupnog broja stanovnika 2013. godine je _____.

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA EUROPE.

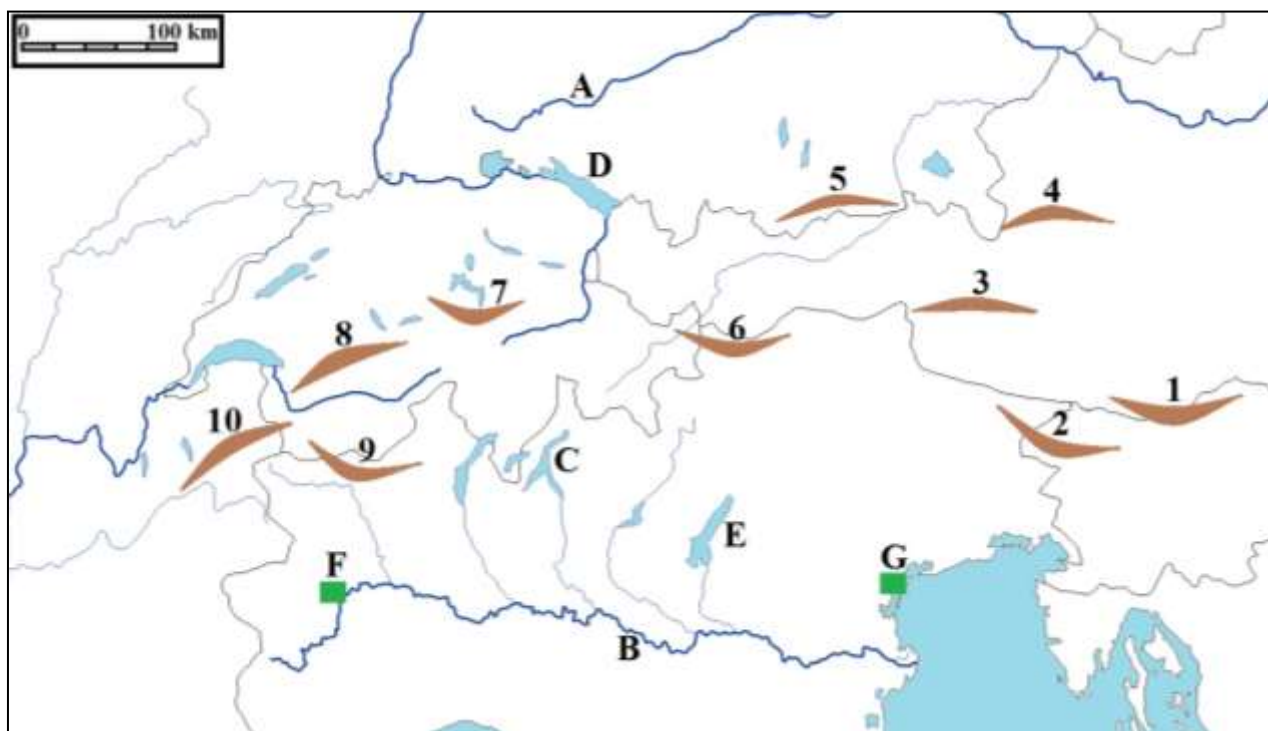
- 2** 24. Na karti su slovima A i B označena mora. Na crte iza slova upiši njihova imena.
 A _____ B _____
- 2** 25. Na karti je slovom C i crvenim peterokutom označena otočna skupina, a slovom D označen je otok.
 Na crte iza slova upiši njihova imena.
 C _____ D _____
- 2** 26. Na karti su slovima E i F označena gorja. Na crte iza slova upiši njihova imena.
 E _____ F _____
- 2** 27. Na karti su slovima G i H označene rijeke. Na crte iza slova upiši njihova imena.
 G _____ H _____
- 2** 28. Na karti su brojevima 1 i 2 označene države. Na crte iza brojeva upiši njihova imena.
 1 _____ 2 _____
- 2** 29. Na karti su zelenim pravokutnicima i brojevima 3 i 4 označeni gradovi. Na crte iza brojeva upiši njihova imena.
 3 _____ 4 _____

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2 **30.** Naziv znanstvene discipline društvene geografije koja proučava stanovništvo je _____, a povijesni prijelaz s visoke stope rodnosti i smrtnosti na nisku stopu rodnosti naziva se _____.

3 **31.** Ime glavnog grada, kulturnog i prometnog središta Slovenije je _____.
Ime najstarijeg i najvećeg industrijskog središta Slovenije je _____, a ime najvažnije slovenske morske luke na koju su dijelom usmjerene Mađarska i Austrija je _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA EUROPE.

2 **32.** Na karti su slovima A i B označene rijeke. Na crte iza slova upiši njihova imena.

A _____ B _____

3 **33.** Na karti su slovima C, D i E označena jezera. Na crte iza slova upiši njihova imena.

C _____ D _____ E _____

2 **34.** Na karti su zelenim pravokutnicima i slovima F i G označeni gradovi. Na crte iza slova upiši njihova imena.

F _____ G _____

2 **35.** Ime najvećeg europskog ledenjaka je _____. On se smjestio u Bernskim Alpama koje su na priloženoj karti označene brojem ____.

Ime najvišeg vrha Austrije je _____. On se smjestio u Visokim Turama (Hohe Tauern) koje su na priloženoj karti označene brojem ____.